

بسمه تعالی

اصول نوین پرورش گاوهای شیری و گوشتی و پرواربندی گوساله

تألیف:

مهندس محمد زرین

(کارشناس کشاورزی و عضو سازمان نظام مهندسی)

سرشناسه: زرین، محمد، ۱۳۵۶ -

عنوان و نام پدیدآور: اصول نوین پرورش گاوهای شیری و گوشتی و پرواربندی گوساله/تالیف محمد زرین.

مشخصات نشر: تهران: آموزش فنی و حرفه‌ای مزرعه زرین، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۷۸-۰۱-۶: ۱۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: گاو شیری -- اصلاح نژاد

• مؤلف: وداری

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ الف ۶/ز ۴ SF۲۰۸/

رده بندی ۱: وی: ۶۳۶/۱۰۰۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۷۶۱

● نام کتاب: اصول نوین پرورش گاوهای شیری و گوشتی و پرواربندی گوساله

● مؤلف: مهندس محمد زرین (کارشناس کش دامپزشکی و عضو سازمان نظام مهندسی)

● ناشر: آموزش فنی و حرفه‌ای مزرعه زرین

● قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

● شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

● شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۷۸-۰۱-۶

● سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۴ - اول

● مرکز تهیه و توزیع: تهران- کارگر جنوبی- میدان حر- روبه‌روی آموزشگاه زبان- پلاک ۱۸-

واحد ۱ - تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۴۹۸۲-۵

● آدرس سایت: www.publishtvto.ir

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	فصل اول
۱۱	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش
۱۲	شکمبه و نگاری
۱۴	نگاری
۱۵	هزارلا
۱۵	شیردان
۱۵	روده کوچک
۱۶	روده فراخ
۱۶	تخمیر مواد غذایی در شکمبه و نگاری
۱۷	فاکتورهای موثر در هضم غذا در رuminant ها
۱۸	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تنفسی
۲۰	چرخه فحلی
۲۳	آبستنی
۲۵	تلقیح مصنوعی
۲۶	مزایا و اهمیت تلقیح مصنوعی
۲۷	مدیریت دام بعد از زایمان
۲۸	آغوز و اهمیت آن
۳۱	فصل دوم
۳۱	تغذیه گوساله قبل از شیرگیری تا یک سالگی
۳۷	تغذیه تلیسه‌ها از یک سالگی تا دو سالگی
۳۸	تغذیه گوساله‌های نر
۴۰	تغذیه گاوهای شیری قبل و بعد از زایمان
۴۵	مرحله تغذیه گاوهای تازه‌زا
۴۶	مرحله تغذیه اوج تولید شیر
۴۷	مرحله تغذیه اواسط شیردهی
۴۸	مرحله تغذیه اواخر شیردهی
۴۸	کارهای روزانه در گاوداری

۴۹	فصل سوم
۴۹	احتیاجات غذایی گاوهای شیری
۵۷	انرژی
۶۰	پروتئین
۶۳	کربوهیدرات ها
۶۴	چربی ها و اسیدهای چرب
۶۵	مواد معدنی
۶۶	ویتامین ها
۶۹	فصل چهارم
۶۹	تغذیه گاوهای شیرده
۶۹	غذاهای کنسانتره
۷۱	ذرت
۷۱	دانه گندم
۷۱	دانه جو
۷۲	دانه چاودار
۷۲	سورگوم
۷۲	دانه یولاف
۷۲	غذاهای پر حجم یا خبشی
۷۶	ترکیبات شیمیایی علوفه ها
۷۷	اشکال مختلف بکارگیری علوفه های فیبری
۷۸	سیلوی فرآورده های علوفه ها
۷۹	سیلاژ
۸۱	مکمل های پروتئینی
۸۷	غذاهای پروتئینی با منشأ حیوانی
۸۷	ترکیبات ازت دار غیر پروتئینی بعنوان مکمل پروتئینی
۸۸	افزودنی های خوراک دام
۹۱	فصل پنجم
۹۱	اصول کلی در احداث جایگاه های نگهداری گاوها
۹۲	سالن ها و جایگاه ها نگهداری گاوها
۹۵	کف ساختمان گاوداری ها
۹۶	انواع سقف در ساختمان های دامداری
۹۷	انواع اصطبل ها برای ماده گاوها

۹۹		زنده‌ها، حصارها و دیوارها
۱۰۰		آخورها و آبشخورها
۱۰۱		تهویه و دما در جایگاه نگهداری گاوهای شیری
۱۰۳		انبار علوفه و مواد متراکم
۱۰۴		سیلوهای ذخیره خوراک دام‌ها
۱۰۵		فصل ششم
۱۰۵		انواع جایگاه نگهداری گاوهای شیری
۱۰۵		جایگاه‌های با استراحت گاه گروهی
۱۰۷		جایگاه بسته با مهار گردن
۱۱۰		جایگاه فری استال
۱۱۱		سالن شیردوشی
۱۱۲		طراحی سالن شیردوشی
۱۱۴		روش‌های شیردوشی
۱۱۴		سیستم شیردوشی در جایگاه پرورش
۱۱۵		سیستم سالن شیردوشی
۱۱۷		سالن‌های با ورودی کناری یا تاندم
۱۱۸		سالن‌های شیردوشی هرینگ بون
۱۱۹		سالن‌های شیردوشی موازی
۱۱۹		سیستم‌های چرخشی
۱۲۱		سازه‌های مؤثر بر گزینش سیستم شیردوشی
۱۲۲		سالن‌های سه ضلعی یا مثلثی شکل
۱۲۲		سالن‌های لوزی شکل یا چندضلعی
۱۲۳		سیستم شیردوشی خودکار
۱۲۵		اجزای ماشین شیردوشی
۱۲۸		آماده کردن گاو جهت شیردوشی
۱۳۱		فصل هفتم
۱۳۱		نژادهای گاو
۱۳۲		طبقه‌بندی گاوها بر اساس اصالت و نوع استفاده
۱۳۳۳		نژادهای مهم گاوهای شیری
۱۳۳		نژاد ایرشایر
۱۳۴		نژاد جرزلی

۱۳۵	نژاد گرنزی
۱۳	نژاد براون سوئیس
۶۱۳۷	نژاد فریزن
۱۳۹	نژاد کری
۱۳۹	نژاد شورت هورن
۱۴۰	انجمن های ثبت نژاد
۱۴۱	نژادهای مهم گاوهای گوشتی
۱۴۱	نژاد گالووی
۱۴۲	نژاد آ. دین آنگوس
۱۴۳	نژاد رور
۱۴۴	نژاد شاروله
۱۴۶	نژاد لیمورین
۱۴۷	نژاد برهمن
۱۴۸	نژاد برانگوس
۱۴۸	نژاد سیمینتال
۱۴۹	نژاد کیانینا
۱۵۰	نژاد شورت هورن
۱۵۱	فصل هشتم
۱۵۱	گاوهای بومی ایران
۱۵۱	نژاد سرابی
۱۵۳	گاوهای سیستمی
۱۵۴	نژاد دشتیاری
۱۵۴	نژاد گلپایگانی
۱۵۵	نژاد تالشی
۱۵۶	نژاد نجدی
۱۵۷	نژاد کردی
۱۵۸	نژاد مازندرانی
۱۵۹	فصل نهم
۱۵۹	مشخصات ظاهری گاو گوشتی
۱۶۰	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تولید مثل گاو نر
۱۶۲	جایگاه پرورش گاوهای گوشتی

۲۱۱	 خیز پستان
۲۱۲	 تب برفکی
۲۱۲	 ذات الریه
۲۱۳	 سیاه زخم (شارین)
۲۱۳	 بیماری جسم سخت
۲۱۴	 اسهال سفید
۲۱۴	 جفت ماندگی
۲۱۵	 سخت زایی
۲۱۵	 انگل های مهم
۲۱۵	 انگل های داخلی
۲۱۶	 انگل های رگی
۲۱۷	 فصل دوازدهم
۲۱۷	 گاو میش
۲۱۸	 منشأ و پراکنش گاو میش های اهلی در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری
۲۲۰	 آناتومی و فیزیولوژی گاو میش آب
۲۲۲	 خصوصیات گاو میش
۲۲۴	 تغذیه گاو میش ها
۲۲۸	 تیپ ها و نژادهای گاو میش اهلی در شبه جزیره
۲۳۳	 تولیدات گاو میش
۲۳۵	 فصل سیزدهم
۲۳۵	 مجموعه سوالات تستی

با توجه به افزایش جمعیت و نیاز روزافزون جوامع انسانی به منبع پروتئین و انرژی، پرورش دام از جمله گاو و گوسفند نقش تعیین کننده‌ای در این راستا دارد. علاوه بر این، صنعت دامداری در تأمین موقعیت‌های شغلی نیز از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. در حال حاضر حدود ۱۸ درصد پروتئین مصرفی و ۹ درصد انرژی مصرفی انسان از طریق دام‌های سنگین تأمین می‌شود. ایران از زیستگاه‌های اولیه و مرکز مهاجرت گاو به سراسر دنیا بوده که این موضوع نشانگر قدمت دامداری در کشورمان می‌باشد. اما با این وجود، پرورش صنعتی گاوهای شیری در چندانی نداشته و اغلب گاوهای پربازده خارجی مورد استفاده قرار می‌گیرند. دستیابی به تولید شیر و گوشت با استاندارد جهانی نیاز به افزایش سطح دانش فنی دست اندرکاران این صنعت است. بکارگیری روش‌های مدرن و پیشرفته جهت پرورش گاوهای شیری و گوشتی و افزایش بهره‌وری باعث پویایی هر چه بیشتر این صنعت مهم می‌شود. بهره‌گیری دامداران از کارشناسان و متخصصین خبره در واحدهای دامداری باعث افزایش راندمان تولید، کاهش میزان مرگ و میر و افزایش کیفیت محصول خواهد شد. جهت دستیابی به موفقیت در تولید، بهره‌رسان فراهم نمودن جایگاه‌ها و تجهیزات مناسب و امکانات رفاهی برای دام‌ها باید بر سه اساس تغذیه، اصلاح نژاد، روش‌های به‌نژادی، فناوری‌های تولیدمثلی و رعایت اصول بهداشتی مورد توجه بیشتری قرار گیرند. مهیا نبودن هر یک از عوامل یاد شده باعث بروز مشکلات اساسی در روند تولید خواهد شد. با توجه به تغییرات ناگهانی در قیمت و عدم ثبات قیمت محصولات تولیدی در بخش دام نظیر گوشت و شیر، در اغلب موارد دامداران متضرر می‌شوند. قیمت گذاری فرآورده‌های پروتئین حیوانی از طرف دولت و همچنین عدم حمایت کافی از دامداران، گاهی مشکلات زیادی در روند تولید ایجاد می‌کند. بطوریکه برخی از دامداری‌ها بالاخص واحدهای کوچک و نوظهور از فعالیت باز مانده و دچار ورشکستگی

می‌شوند. از دیگر مشکلات این بخش می‌توان به قیمت بالای نهاده‌های دامی اشاره کرد که باعث بالا رفتن هزینه تمام شده محصولات دامی می‌شود. امید است با نگاه ویژه مسئولین و دست‌اندرکاران ذریبط، بخصوص در موضوع صادرات فرآورده‌های دامی قدمی بزرگ در راستای تولید پایدار برداشته شود تا دامداران با فراغ بال بیشتری به پرورش و تولید بپردازند. با توجه به پتانسیل بالای کشورمان در زمینه تولید دام و همچنین وجود بازارهای جدید منطقه ای و سایر کشورها، امیدواریم با وجود رفع تحریم‌های ظالمانه از طرف کشورهای غربی در سالهای پیش رو با حمایت بیشتر دولت و ارگانهای مربوطه بتوان با صادرات محصولات دامی ضمن ارزآوری، مشکلات دامداران را تا حدود زیادی برطرف نموده و آنها را به تولید بیشتر ترغیب کرد. در کتاب اصول نوین پرورش گاوهای شیری و گوشتی و برراندی گوساله جدیدترین روش‌های پرورش، تئوری‌های مربوط به فیزیولوژی تغذیه و ایالات گوساله مورد بررسی قرار گرفته است. در این منبع علاوه بر جیره بندی، عملیات خوراک، دام، طراحی و ساخت واحدهای پرورش دام و بیماری‌های مهم به مباحثی نظیر پرورش گاو میش نیز پرداخته شده است. اذعان می‌دارم با تلاش بیشتر مؤلفین و ارائه نظرات و پیشنهادات سایر ریزان و دلسوزان صنعت دام اثر موجود می‌تواند به نحو بهتری نیز ارائه شود. در آخر دزه می‌دانم از همکاری صمیمانه جناب مهندس علی جهان آرا و اکبر رنجبر که ما را در تدوین این کتاب یاری نمودند، نهایت تشکر و قدردانی را داشته باشم.